

Адыгэ

100 МАКЪ

Голос адыга

1923-рэ илъэсым
гъэтхапэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Къэралыгъо ІэпыІэгъур

Ежъ-ежъырэу ІофшІэн кыызфигъотыжъыгъ

«Къэралыгъом кыситыгъэ ІэпыІэгъур
мышъугъэмэ сиунэе Іоф сфегъэжыгъэу
— еІо илъэскІэ узэкІэлэбжымэ грантэу
кыратыгъэм ишъуагъэкІэ ибизнес цыкІу
зыгъэпсыгъэ ТІэшъу Анжелэ.

Социальнэ зэзэгъыныгъэм фэгъэхьыгъэ къэралыгъо программэр ары ар зишъушлагъэр. УФ-м и Президентэу Владимир Путинэр ащ кІэщакІо фэхъугъ. Федеральнэ ЗэлукІэм фэгъэзэгъэ джэпсалъэу кышыгыгъэхэм ащыщ зигъот макІэхэм ІэпыІэгъоу къэралыгъом аритырэм ар ахэгъэхъэгъэнэу пшъэрылъ кыишыгыгъагъ. Программэм кыызэрэдэлъытагъэмкІэ, цыфэу ІэпыІэгъу зишыкІагъэм кыулыкъу гъэнэфагъэм зэзэгъыныгъэм дыклатхэш, ащ кыпкырыкІхэзэ, ахъщэ гъэнэфагъэ фагъако.

Анжелэ кыызэрэтилуагъэмкІэ, кІэлэцыкІу кыфэхъугъэу, ащ зэрэлъыплъэрэм фэшІ ІофышІэ кІощтыгъэп мы социальнэ зэзэгъыныгъэр зэрэщыІэр зызэхехым. Апэ социальнэ ІэпыІэгъум фэгъэзэгъэ кыулыкъум, «собес» нахъ зэрэтшІэрэр, екІолагъ. Ащ кыызэрэщыралуагъэу, «Мой бизнес» зыфиІорэ Гупчэм зыфигъази, тхылъэу ишыкІагъэхэм ягъэхъазырынкІи, грантыр кырихыным пае зэнэкъокъум зэрэхэлэжъыгъэти кІи ІэпыІэгъу кыишыфэхъугъэх. 2021-рэ илъэсым ыкІэр ары тхылъхэр зитыгъэхэр, 2022-м къэралыгъом ІэпыІэгъу кыири-тыныр игъоу алыты, сомэ мин 250-рэ кыфатІупщыгъ, ащкІэ гыкІаплэ (прачечная) ыгъэпсыгъ.

ГыкІаплэр бэрэ тызэрихыІлэу, жъугъэу кыизэлъахыгъэрэм ащыщэп. Ыгу къэзэгъэкІыгъэу, ащ кыишыуцуным ушъхъагъу фэхъугъэмкІэ Анжелэ теупчыгъ. Джа жъугъэу зэрэщымытыр ары кІэзгъэгушлугъэр. Илъэс пчъагъэ хъугъэу ащ кІэхъопсэу ыгу илгыгъ, ау ишыкІагъэр кыищэфын амал илагъэп.

Джы ар ежъ-ежъырэу ІофшІэн кыизфэгъотыжыгъэхэм ащыщ, лэжъаплэм Іутэу иунэе Іофи иІэнэу законым фитыныгъэ кыиреты. Арышъ, кІэлэцыкІуым зыщылъыплъэрэ уахътар зеухым ІофышІэ ежъэжыгъ, ар Мыекъуапэ икІэлэцыкІу ыгыплэу N-у 33-м икІэлэплу. ГыкІаплэр

ТІэшъу Анжел.

иунэ щигъэпсыгъ. Ахъщэу кыирытыгъэмкІэ зэрэгыкІэщт ыкІи ыгыкІыгъэр зэригъэгъушъыжыгъэ машинэхэр, ут тедэплэр, нэмыкІэу ишыкІэгъэщтхэр кыищэфыгъэх.

Бысымгуащэм кыизэрэтилуагъэмкІэ, цыфхэм кыфахыгъэрэр зэригыкІыгъэрэм ыкІи зэригъэгъушъыжыгъэхэрэм ямызакъоу, ут атыредзэжы, зэришыкІагъэм тетэу зэрегъафэх, зэкІоцІешъыгъэхэш аретыжыгъэх.

— **Симашинкэхэри, сиутхэри
промышленнэхэп, унагъохэм
агъэфедэхэрэм афэдэх,
ау лэшизэу кыиздеІэх,** — еІо
Анжелэ. — **СиІоф лыкІуатэу,**

**сигъот хахъомэ, зыкІуачІэ
нахъ ин оборудование къэсцъ-
фынышъ, зысыушъомбгъунэу
сыфай.**

Анжелэ игыкІаплэ илъэс хъугъэ Іоф зишІэрэр, ифэло-фашІэхэр зыгъэфедэнэу къеуалІэхэрэм япчъагъэ хэхъо зэпыт. Арышъ, охътабэ темышІэу зиушъомбгъушъунэу, игухэлъхэр кыидэхъунхэу тэри тыфэлъало.

Цыфыр фаемэ ІофшІэни, ахъщэ къэ-кІуаплі кыгъотыщт, плэ зэтэдзагъэу ушымысымэ, къэралыгъоми ишъуагъэ кыуиыгъэкІыщт. АщкІэ шыкІэ зэфэшъхъафыбэ щыІэ хъугъэ, уфэенэу ары ныІэп ишыкІагъэр.

ХЪУТ Нэфсэт.

Мазэм ыкІэм нэс

«ПсэупІэр ыкІи кълэ
щыІакІэр» зыфиІорэ лъэпкэ
проектым кыидыхэлъытагъэу
зэтырагъэпсыхъажыщт
чыплэхэм якыхэхын пае
къэнагъэр мэфэ 15.
Онлайн шыкІэм тетэу
зэхашъгъэ мэкъэтыныр
жъоныгъуакІэм и 31-м нэс
зэрэкІощтыр.

Адыгеим щыпсэоу ащ хэлэжыагъэр мы уахътэм нэбгырэ 27579-рэ зэрэхъурэр. Ар макІэп, ау нахъ чаныгъэ тичы-плэгъухэм кыизхагъафэу, амакъэхэр атыхэмэ, яшІоигъоныгъи нахъ кълэпгъошът, ащ пае федеральнэ ахъщэ кыи-зэратІупщыщтыри нахъ нафэ хъушът.

Мы программэм нэбгырэ мин 20-м кыишымыкІэу зыдэс псэупІэхэр ары кыишубытэхэрэр. Ащ фэдэу Адыгеим итхэр кълэу Мыекъуапэ, поселкэхэу Яблоновскэмрэ Инэмрэ.

Адыгеим икълэ шъхъаІэкІэ обще-ственнэ чыплэу мэкъэтыным хагъэ-лажъэхэрэр станицэу Ханскэм культурэм и Унэу дэтым дэжъ щыт скверыр, Мые-кълэуагъэ ипполадэу Лениным ыцІэ зыхъы-рэр, «55 лет Победы» зыцІэ бульварыр ыкІи саугъэт зэхэтэу заом хэкІодагъэхэм афагъэпсыгъэр.

Бульварыр мы уахътэм апэ ит. Ар агъэкІэжыным пае нэбгырэ мин 17-м ехъумэ амакъэхэр атыгъэх.

Поселкэу ЯблоновскэмкІэ урамэу Титовым ыцІэ зыхъырэм тет унэу 68/1-м дэжъ щыт спорт площадкэр нахъыбэм кыишыхыгъ. Мы уахътэм нэбгырэ мини 3,6-рэ мэхъу зымакъэ фэзытыгъэр.

Поселкэу Инэм ичыплэу онлайн мэкъэтыным хагъэлажъэхэрэм площадэу «Зэкъошныгъэр» лъэшэу апэ ишыгъ. Мы псэупІэм дэсэу нэбгырэ минищ фэдиэмэ ащ изэтэгъэпсыхъажыгъым игъоу алыты.

АР-м и Лышъхъэ мыщ фэдэу мэкъэ-тынхэр зэрэзэхашагъэхэм Іофхэр зэрэ-лкъыІуатэхэрэр нахъ шъхъэихыгъэ кыи-зэришырэм, чыплэм изэтэгъэпсыхъа-жынкІэ зэшІуахыгъэрэм цыфхэр алы-плъэнхэ, ахэлэжъэнхэ амал кыизэриты-рэм кыиыгъэгъэхыгъ.

Аужырэ илъэситфыр пштэмэ, пстэум-кІи чыплэ 276-рэ Адыгеим щызэтыра-гъэпсыхъагъ. Ахэм ащыщэу 182-р фэ-тэрыбэу зэхэт унэхэм яшагъу, 94-р общественнэ чыплэх.

БлэкІыгъэ илъэсым изакъоу щагу 32-рэ агъэкІэжыгъ, чыплэ 22-рэ зэтыра-гъэпсыхъажыгъ. Мыгъи щагу 30, обще-ственнэ чыплэу 10 республикэм иму-ниципальнэ образованийэхэм икІэрыкІэу ащашыжыгъыгъ.

Пэщаклэ фашыгъ

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат Іахъэхэлъ обществэу «Россети Кубань» игенеральнэ пащэ ипшъэрлхэр зыгъэцаклэу Борис Эбзеевым Правительствэр зычлэт унэм тыгуасэ щыуклагъ. Республикэм и Лышхъэ Іахъэхэлъ обществэу «Россети Кубань» икьутамэу «Адыгейские электрические сети» зыфилорэм ипэщаклэу Дмитрий Рязанцевым Іофтхъабзэм нэлъасэ щыфашыгъ.

Зэлуклэм хэлэжыагъэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхьаматэ игуадзэу Лыхъэсэ Махьмуд, АР-м экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэкІэ иминистрэу Шэуджэн Заур, Іахъэхэлъ обществэу «Россети Кубань» игенеральнэ пащэ игуадзэу Эдгар Армаганян.

щымытхэмэ, нелэ экономикэми, социальнэ щыІэныгъэми проектышхохэр ащыпхырып-щынхэ плъэкІыщтэп. Промышленностым, мэкъу-мэщым, зекІоным

афיקъуным мэхъанэшхо зэрІэр зыщыдгъэгъуишэ

структури ащ диштэу хэхъоныгъэ ешІы», — кыІуагъ Къумпыл Мурат.

Адыгеим энергие кыкІуаплэу илэхэм зыгъэушъомбгъугъэн зэрэфаем тегушылэхэ зэхъум, кВ 35 — 110-рэ зилъэшыгъэ подстанции 58-рэ республикэм зэрІэр хагъэунэфыкІыгъ. Подстанции 21-мэ нахъ лъэшэу Іоф ашІэнэу амал яІ.

Компаниеу «Россети Кубань» зыфилорэм 2020-рэ илъэсым адишыгъэгъэ зэзэгъыныгъэм диштэу сомэ миллиарди 5,6-м ехъу зыосэ энергетическэ псэолъэ 11 Адыгеим щигъэпсын е щигъэкІэжын фэягъэ. Ахэм ащыщэу подстанции 8-мэ («Черемушки», «Адыгейская», «Северная», «Энем», «Комбизавод», «Кужорская», «Тулская», «Садовая» зыфилорэмкІэ) япхыгъэ ІофшІэнхэр аухыгаэхэ. 2023 — 2024-рэ илъэсхэм подстанциеу «ИКЕА» зыфилорэм игъэкІэжын аухынэу, киловатти 110-рэ зилъэшыгъэ электро-энергие рыкІуаплэу «Новая-Западная-2» зыфилорэм ишІын ыкІэм нагъэсынэу рахъухъэ.

Зыгъэпсэфыплэу «Лэгъона-

къэм» иэнергосеть изегъэушъомбгъункІэ пшъэрлхэр гъэнэфагъэхэр къафашыгъэх. Мы Іофым сомэ миллиарди 7 фэдиз пэлуагъэхъанэу рахъухъэ.

Республикэм иэнергетическэ амалхэм зыкыгъэлэтыгъэнымкІэ компаниеу «Россети Кубань» зыфилорэм лъэныкыо пстэумкІи ІофшІэн ыгъэлэшынм мэхъанэшхо зэрІэр Адыгеим и Лышхъэ кыыхигъэщыгъ.

Іахъэхэлъ обществэу «Россети Кубань» ипащэ зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, компаниер ишъыпкызу зыпылър инвестиционнэ программэр республикэм шІуагъэ кытэу щыгъэцэкІэгъэныр, Адыгеим ихэбзэ кыулыкхъэм зэдэлэжъэныгъэу адырІэр гъэлэшыгъэныр ары.

«Компанием икьутамэу Адыгеим щыІэм ипащэ опытышхо зилэ тис-пециалистхэм ащыщ, илгъэс 25-м ехъугъэу мы лъэныкыом ащ Іоф щешІэ. Пшъэрлхэр кыфашыгъэхэрр пэщакІэм зэригъэцэкІэщтхэм сицыхъэ телгъ», — кыІуагъ Борис Эбзеевым.

Дмитрий Рязанцевым Пшызэ къралыгъо технологическэ университетыр кыулыкхъэ. 1997-рэ илъэсым «инженер-электрик», 2007-рэ илъэсым «экономист-менеджер» зыфилорэ квалификациехэр кыфагъэшъошагъэх. Электромонтажникэу ІофшІэныр ащ ригъажы, ІэнэтІэ зэфэшъафхэр ылыгыгъэх, энергосистемэ зыкым ифедеральнэ сетевой компание магистральнэ сетехэмкІэ и Пшызэ предприятиехэм, Іахъэхэлъ обществэу «Кубаньэнерго», Іахъэхэлъ обществэу «Россети Кубань» япэщакІэ.

АР-м и Лышхъэ ипресс-кыулыкхъу

Сурэтхэр: А. Гусев

Іахъэхэлъ обществэу «Россети Кубань» зыфилорэм зэдэлэжъэныгъэу дырІэм зырагъэушъомбгъумэ зэрашІоигъор Адыгеим и Лышхъэ кыыхигъэщыгъ.

«Энергием икыкІуа-плгъэр цыхъэшІэгъоу

зыгъэушъомбгъугъэным-кІэ республикэм бэщакІэрр, псэолъэшІын-ми хэхъоныгъэ рагъэ-шІы. Республикэм амалэу илэхэм ахагъахъо зыхъукІэ, энергием

хъуцтэп. Іахъэхэлъ обществэу «Россети Кубань» инвестиционнэ политикэу Адыгеим щызэрехъэрр ащ фэІорышІэ. Республикэм иэнергетическэ инфра-

Сомэ миллиони 6 кыыхагъэкІыщт

2023-рэ илъэсым республикэ бюджетым кыыхагъэкІыщт сомэ миллиони 6-мкІэ кІэлэцІыкІу 900 фэдизмэ ортопедическэ лъэкъопылхъэ афащэфын ямурад.

Непэрэ мафэм ехъулэу кІэлэцІыкІуи 125-мэ ыпкІэ хэмылэу ащ фэдэ лъэкъопылхъэ 250-рэ аратыгъ. Ащ фэдэ Іэпылэгъум кыыхырагъэуытэхэрр гъот макІэ зилэхэр, зыныбжы илъэс 18-м нэмысыгъэ кІэлэцІыкІухэу ортопедическэ лъэкъопылхъэ зыщыкІагъэхэр ары. Адыгэ Республикэм ІофшІэнырмэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ макъэ зэраригъэлурэмкІэ, ащ фэдэ лъэкъопылхъэ къратыным пае Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениеу «ІофшІэнымкІэ ыкІи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкІэ Гупчэм» тхылъ гъэнэфагъэ кылахын фае.

ШІушІэ Іофтхъабз

Хабзэ зэрэхъугъэу, «Добро в село» зыфилорэ шІушІэ Іофтхъабзэр Адыгеим джыдэдэм щызэхашэ. ПсауныгъэмкІэ ыкІи медицинэ профилактикэмкІэ Адыгэ республикэ гупчэм испециалистхэмрэ волонтер-медикхэмрэ псэуплэ Іудзыгъэхэм кІохэзэ, цыфхэм ящыкІэгъэ медицинэ Іэпылэгъур арагъэгъоты.

Мобильнэ бригадэр апэу зыдэщылагъэр Тэхъутэмыкыое районымкІэ псэуплэу Псэйткыу ары. Гу-лпытфэ узхэр зилэхэр специалистхэм мыщ кыщыхагъэщыгъэх.

— *Фэе пстэуми амал яІагъ япсауныгъэ изытет арагъэуплэкІунэу: лыдэкІуаем, инфарктым, инсультым, шъоуцыгъу узым, нэмыкІэхми узэрІэзэщт шІыкІэр зэрагъэшІэнэу, — кытыгъ АР-м псауныгъэр кыушъумэгъэнымкІэ и Министерствэ ипресс-кыулыкхъу.*

Волонтер-медикхэм гурыт еджаплэм чІэхэмми мастер-класс афызэхашагъ, лыдэкІуаер зэрэбгъэунэфыщт шІыкІэр ахэм арагъэлэпгъугъ. ГуфакІохэр шагу пэпчъ дэхъэхэзэ, цыфхэм игъорыгъозэ зызэрарагъэуплэкІун, спортым зэрэпылхынхэ фаер кыафалотагъ.

— *Мы охътэ благъэм тиереспубликэ ирайон зэфэшъафхэм яфелъдшер-мамыку ІэзепІэхэм алгыІэсынхэу, псауныгъэр гъэпытэгъэным тегъэпсыхъэгъэ Іофтхъабзэхэр зэрахъанхэу, цыфхэм адэгущыІэнхэу рахъухъэ. ШэкІогъум нэс Іофтхъабзэр лъагъэкІотэщт, — кыІуагъ профилактикэмкІэ отделением ипащэу Керим-Заде Джульеттэ.*

Лъэпкъ проектхэр

Сомэ миллион 425-м ехъу пэгуагъэхьащт

«Шынэгъончъэ ыкIи шэпхъэшлэхэм адиштэрэ гьогухэр» зыфилорэ лъэпкъ проектым ипшъэрылъ шъхьалэхэм ащыц лъэмыджхэр шапхъэхэм адиштэу шыгъэнхэр.

Ащ кыдыхэлъытагъэу икIыгъэ мэлъыфгъэу мазэм псыхъоу Джэджэ телъ лъэмыджым игъэцэкIэжьи Джэджэ районым шырагъэжъагъ. Автомобиль гьогухэм я Гъэлорышлэпэу «Адыгеяавтодорымрэ» гьогурькIоныр шынэгъончъэнымкIэ Къэралыгъо инспекцием и Гъэлорышлэпэу АР-м шылэмрэ яшIэ хэлъэу ар зэрэщытэу зэфашыгъэу, псэолъэшын IофшIэнхэр

щэкIох. ПсэупIэхэм узэрэклолэщт нэмыкI гьогухэр зэрэщыIэхэм ащ фэдэ амал кытыгъ.

Мы лъэмыджыр блэкIыгъэ лIэшIэгъум ия 70-рэ илъэсхэм ашыгъагъ, агъэкIэжьи зыщыкIэ-гъагъэр бэшIагъэ, лъэпкъ проектым ишIуагъэкIэ ыуж ихьагъэх. ПсэолъэшIхэм автомобиль рыкIуапIэри, пкъэоу чIэтхэри Iуахыгъэх, икIэрыкIэу ахэр ашыжьи хъу рагъэжъагъ. IофшIэнхэр

заухыкIэ, лъэмыджыр нахь лъагэ ыкIи нахь кIыхъэ хъушт, тонн 12—15 ыIыгъыштыгъэмэ, 20—25-м кышымыкIэу кIуачIэ илэщт. 2023-рэ илъэсым ишэ-клогъу мазэ нэс аухынэу ары проектым кызырэдэлъытагъэр.

Шьугу къэдгъэкIыжьи, «Шынэгъончъэ ыкIи шэпхъэшлэхэм адиштэрэ гьогухэр» зыфилорэ лъэпкъ проектым ишIуагъэкIэ мы илъэсым Джэджэ районым-

Сурэтыр: «Адыгеяавтодор»

кIэ псыхъоу Фарзэ, ТэхьутэмыкIое районымкIэ псыхъоу Чыбый ателъ лъэмыджитIур джыри ащагъэцэкIэжьишт.

ПстэумкIи 2023-рэ илъэсым мыщ фэдэ псэуапъэхэм ягъэкIэжьи сомэ миллион 425-рэ республикэм щыпэгуагъэхьащт.

УФ-м
зыгуахъумэжьинымкIэ
и Министерств

ЗзэгъыныгъэкIэ
дзэ къулыкIу

-ЛэжъапкIэр сомэ
мин 200-м нэс
-Социальнэ фэгъэклотэнхэр
кыдыхэлъытагъэх

8 (8772) 52-11-27
Дзэ комиссариатхэм
зафэжъугъаз

КIЭТХЭГЪУ УАХЪТЭР МАКIО

Республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» 2023-рэ илъэсым ия 2-рэ мэхиз кышъуфахынэу шьуфаемэ, ащ шьукIэтхэн зэрэшъульэкIышт уасэхэр мыщ фэдэх:

Почтэм икIутамэхэу республикэм итхэм:

Индексэу 4326-р:

мэзи 6-м — сомэ 1118,58-рэ
мэзи 5-м — сомэ 932,15-рэ
мэзи 4-м — сомэ 745,72-рэ
мэзи 3-м — сомэ 559,29-рэ
мэзи 2-м — сомэ 372,86-рэ
зы мазэм — сомэ 186,43-рэ

Индексэу 3816-р

(фэгъэклотэнхэр зIлэхэм апай):

мэзи 6-м — сомэ 1098-рэ
мэзи 5-м — сомэ 915-рэ
мэзи 4-м — сомэ 732-рэ
мэзи 3-м — сомэ 549-рэ
мэзи 2-м — сомэ 366-рэ
зы мазэм — сомэ 183-рэ.

**«Адыгэ макъэр» зычIэт унэм игуыщы-
кIатхэмэ (шъор-шъорэу гъэзетым
ишъукъылыгъыкIон фае хъушт):**

мэзи 6-м — сомэ 150-рэ
мэзи 5-м — сомэ 125-рэ
мэзи 4-м — сомэ 100
мэзи 3-м — сомэ 75-рэ
мэзи 2-м — сомэ 50
зы мазэм — сомэ 25-рэ

**Корпоративнэ шIыкIэкIэ шьукIатхэмэ, мэзи 6 уасэ
къэишъутын фае — сомэ 240-рэ. Экземпляр 15-м нахь
мымакIэу къишъутхыкIын фае, ар мафэ къэс, тхьа-
мафэм 5, кыишъуфащэжьишт.**

**Ныбджэгъухэр,
шьукIатх**

**ЛЪЭПКЪ
ГЪЭЗЕТЫМ!**

Мэхьанэшхо зилэ Иофшлагъ

Тарихь шлэныгэхэмклэ докторэу Хьоткьо Самир имонографиеу «Адыги» зыфилоу 2021-рэ ильэсым кыдэклэгъэм имэхьанэ анахьэу кьэзылэтырэр адыгэхэм тарихь гьогоу кьаклугъэм, иж-ижыжкълэ кыщегъэжыагъэу ахэм шылэклэ-псэуклэу ялагъэмрэ ятарихь-культурэ клэнрэ зыщызэхэфыгъэ тхылъхэу кыдэклэгъэхэм кьащалэтырэ Иофшлагъохэр, еплыклэхэр зэрэщызэфыхысыжыгъэхэм имызакъоу, узылызыщэрэ гупшысэ куухэри зэрэщыпхырыщыгъэхэр ары.

Лъэшэу тпэлудзыгъэ лъэхъэнэ чыжъэхэм зыщальэлэсыгъэ, лъэныкьо пстэури кьызыщызэдэригъэубытыгъэ Иофшлагъэм дунэе системэм кьырыкълугъэм хэгъэ-щагъэу лъэпкъым итарихь апэу щызэхэфыгъэ хьугъэ. Иж-ижыжкълэ Кавказым тарихь гьогоу кьыкълугъэр Кьокълэплэ Благъэмрэ Анатолиемрэ яцивилизацие Хьоткьо Самир зэрэрипхыгъэр тэрэзэу сэлъытэ. Иж дэдэклэ Европэм имэкьюмэщ изытетыгъэр анатолійскэ лъэпкъхэр зыдэщылэгъэ чыплэхэм ялытыгъагъ. Тиэрэ ыпэкълэ ямини V-рэ ильэсхэм Анатолиемрэ Кавказымрэ арысхэр зэ-лэпкъхэу зэрэхьугъагъэм тыщыгуагъ. Темыр Кавказымрэ Балканымрэ дунэе системэм игупчэ пэлудзыгъагъэх. Арэу зэрэщытэ, а темыр чыплэ лудзыгъэр ары джэрзым пкъыгъохэр зэрэхашы-кларэ шыклар дунаим езыгъэшлагъэр. Гьучым узэрэдэлэжъэщтымклэ нахьыбэу кьулаиныгъэ зилагъэхэр карпато-балкан-

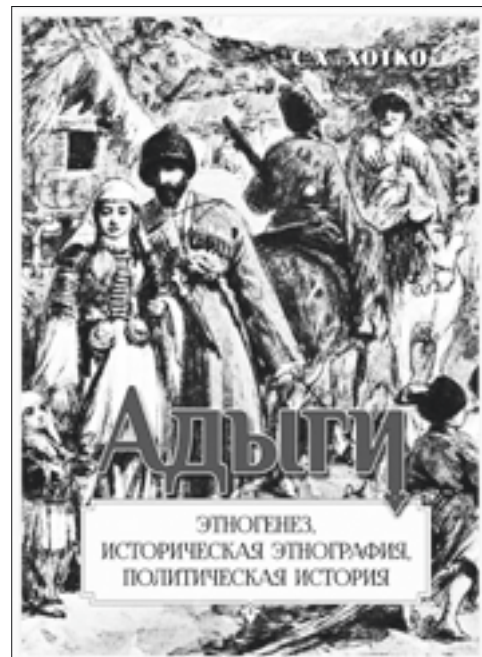
скэ провинциеклэ зэджагъэхэмрэ мы-екъопэ археологическэ культурэмрэ ары. «Мыекъопэ», лъэпкъхэр анатолійцэхэм кьатеклыгъэ балкан лъэпкъхэр гьучлэхэм узэрадэзеклоштымкли, чыгум илэжынклы Кьокълэплэ Европэм исхэмклэ шысэтэхы-плэу щытыгъэх. Сэ сишлэшкълэ, Хьоткьо Самир генетическэ, археологическэ, лингвистическэ Иофшлагъэхэр дэгъоу зэфыхысыжыгъэх ыкли кьызэхифыгъэх.

Къохъэплэ Кавказым исхэр адыгэхэр, убыххэр, абхъазхэр кьызытеклыгъэ лъэпкъхэмклэ гошчыгъэ зыхьугъэхэр гьучлэ-лэшлэгъум зыщытэхьэщтыгъэхэ лъэхъа-ныр ары. А. С. Касьян илингвистическэ Иофшлагъэ зэрэщыхигъэунэфыкыгъэм-клэ, тиэрэ ыпэкълэ я VII-рэ лэшлэгъур ары арэуштыгъэ зыхьугъагъэр.

Мыотлэхэр кьызытеклыгъэм изэхэфын-клэ Хьоткьо Самир амал дэгъу кьыгъоты-гъэу, чыжъэу зэкълэжъэз, дунэе систе-мэм рипхызэ, ар кьызэхифыгъэу сэлъы-

тэ. Цыфышъхьэмкли, дзэмкли, политикэм-кли ахэм хэхьоныгъэу ашыгъэр нахьы-бэмклэ зэпхыгъагъэр эллинхэм яциви-лизацие ифэмэ-бжымэшхо кьызэрэты-рихьагъэр ары. Пантикапейрэ Боспор пщыгъомрэ загъэпсыхэм мыотлэхэм лэ-жыгъэр нахьыбэу кьахьыж хьугъагъэ, Пшызэрэ Тенэрэ азыфагу иль шьолъы-рым итлысхьэхэ зэрэшлэгъуагъэми ар фелорышлагъ. 1266 — 1475-рэ ильэсхэ-ми адыгэхэм лэжыгъэ бэгъуагъэ кьы-зэрэхьыжыщтыгъэр ыкли лэклэб кьэра-лыгъохэм зэралэклагъахьэщтыгъэр лите-ратурэ зэфэшъхьафхэм нафэ кьытфашы. Темыр Италиер зигупчэ дунэе системэм зэрэхьагъэхэм адыгэ мэкьюмэщылэ-хэм яшъхьафитыныгъэ лъэшэу кьыкы-ригъэчыщтыгъ.

Зэфэхьысыжыхэр сшызэ, адыгэхэм ятарихьрэ дунэе экономикэ системэм игупчэ итыгъэ хэгъэгухэм фыщытыклэу ахэм кьафырылагъэмрэ Хьоткьо Самир

итхылъ пытэу зэрэщызэпхыгъэхэр кьы-хэгъэщынэу сыфай. Тхылъым шлуагъэу пылым изы лахь нылэп сэ непэ сызы-лэысыгъэр. Тистудентхэри, клэзэгъа-джэхэри, Кавказым итарихь изэгъэшлэн пылхэри ашлогъэшлэгъонэу ащ зэрэдэ-жъэщтхэм щэч хэлъэп.

ПЭКЪШХО Нурбий.

Тарихь шлэныгэхэмклэ доктор, профессор.

Тхылъыкълэхэр

Творческэ Иофым шьыпкъагъэ фыри

Тхаклоу, усаклоу, журналистэу Дэрбэ Тимур 1991-рэ ильэсым щегъэжыагъэу ытхыхэрэр кьыхеутых.

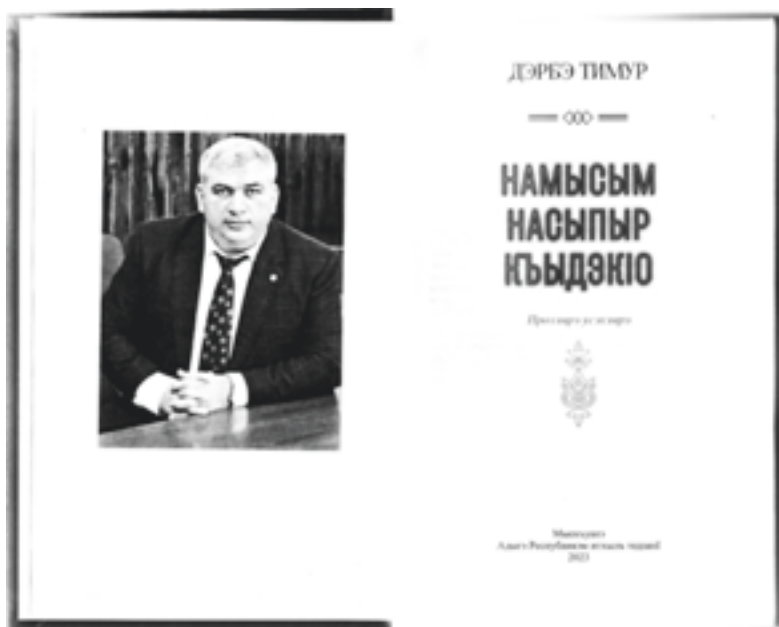
Нэмыклэу кьэплон хьумэ, ныбжыкълэбзэу усэн-тхэныр ригъэжыагъ, иапэрэ тхылъэу «Огум ишлэуагъэу» зыфилоурэр 1993-рэ ильэсым, ильэс 19 ыныбжъэу кьыдигъэклыгъ.

Ащ кьыкълэпкъылауагъэх зы ильэс, тлу азыфагоу нэмыклэ тхылъхэри: «Гум ишьэф», «Клэ-лэцкыкълум идунай», «Сызэжэгъэ ошхыр», «Сыадыгъ», мыхэм анэ-мыклэхэри. Ильэс 31-м кьыкълэу Дэрбэ Тимур игупшысэ дахэу мэлэжъэ, иадыгабзэу, ным ыбзэ лэшлэу кьыпыкырэ илэапл, ащклэ сыд фэдэрэ гумэкл-гупшысэри, гушлэ-гъо мыухыжъыри, тхаклор зыгъэ-гумэклэре е зыгъэрэзэрэ шылэ-ныгъэ лъэныкълэуабэр ыгъэунэ-фын елэхьы.

Непэ Дэрбэ Тимур тхэкло чэпхыгъэ тлон тлэхьыщт, сыда плэмэ литературэм ижанрэ пстэури ылэ кьыригъэхьагъ, шьыпкъагъэ творчествэм фыри-лэш, кьыдэхьурэр маклэп. Тимур илэгъубэ клэлэ-пшъашъэхэм адыгабзэр зымышлэу рымыгу-щылэхэри, ашлэми, зипхъэтэпэ-мыхьхэри ахэтых, ау ежэ ина-сып кьыхьыгъэ адыгэ унэгъо зэгуроложэ чаплуныр, щалэжы-ныр, джы ежэ ышъхьэкълэ, иль-фыгыщ — пхьуитлурэ клэлэмрэ, хэбзэшлоу ежэ ны-тыхэм кьы-халъхьагъэр ахегощэжы: зы-бзэ, зихабзэ зышлэу, кьэзыгъэ-гъунэрэ пэпчэ лахьынчъэ зэрэ-мыхуштыр, шлоигъом ыгуклэ зэрэкълэхьащтыр нафэ.

Дэрбэ Тимур Исмахьилэ ыкьор щылэ мазэм, 1974-рэ ильэсым Теуцожэ районым ит кьуаджэу Джэдэжъабылэ кьы-щыхьугъ. Адыгэ клэлэгъэджэ училищэу Хьу. Андырхъуае-м ыцлэ зыхьырэр, АКЪУ-м ильэпкъ факультет, Москва дэт Литературнэ институтэу М. Горькэм ыцлэ зыхьырым и Апшэрэ лите-ратурнэ курсхэр кьыухыгъэх. 1993-рэ ильэсым республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» икор-респондентыгъ, 1994-рэ ильэсым кьыщыублагъэу АР-м и Кьэра-лыгъо телерадиокомпание Иоф-щишлагъ: тематическэ програм-мэхэм яредакторэу, кьэбар программэхэмклэ отделым ипа-щэ игуадзэу, зэфэхьысыжэ тхьамэфэ программэу «Тхьа-мафэу икълэрэм» изещаклоу щытыгъ. Ащ пыдзагъэу 2007-рэ ильэсым, мэлэпфэгъу мазэм кьыщегъэжыагъэу ильэс 15-м кьыкълэу (2022-м ыклэм нэс) республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иредактор шъхьэлагъ. Кьэралыгъо Иофшлэным готэу, ежэ итворчестви сыдигъуи дэ-лэжъагъ ыкли дэлажъэ. Тимур ыныбжыкълэ зэрэхьагъэу фэдэ кьабзэу, итворческэ гупшыси-зиштагъ: «Гъэшлэрэ лъэпэчлас», «Тэпышэс», «Хэшыпыкыгъэ тхы-гъэхэр» зыфилохэрэр тхылъ-еджэр агъэрэзэу ыкли агъэгу-пшысэу зыгъо клэхьагъэх.

Мазэкълэ узэкълэбжымэ, тха-клоу Дэрбэм итхылъыкълэу «На-

мысым насыпыр кьыдэки» зыфилоурэр АР-м итхылъ тедза-плэ кьыщыдигъэклыгъ. Тхылъым иапэрэ зэгохыплэ ныдэлъфы-бзэр, иадыгэ лъэпкъ, хэгъэгъ-шхоу Урысыер ыкли цыфхэр зыкълэс Тимур исурэт зэкълэу-плэгъэ нэхьой тетэлъагъо, ыгу кьыкълэу ыкли пыклэу, ытхыгъэ зэфэшъхьафыбэр — прозэр, публицистикэр, усэхэр, зэдзэкы-гъэ произведениер тхылъеджэ-хэм мыщ кьыщыжэх. Ылпшэкълэ кьызэрэсшлэуагъэу, ильэс 15 — 17-м кьыздигъагъэу, игупшысэ Тимур ильэс 30-м ехьугъэу мэлэжъэ, арышъ, сэ сшъхьэкълэ, тхылъыкълэм лъэшэу сигъэгъ-шлуагъ ыкли сигуапэу зыфэгъэ-нэлосагъ.

«Намысым насыпыр кьыдэ-ки» сыда ащ кьыкырэ зылон-хэри щылэх. Сэ сишлэшкълэ, «шлэм шлу ипэгъоклэ» зыфилу, унапэ кьабзэу, пшлэрэ Иофым

шьыпкъагъэ фыуилэу, чэщи мафи укълэрышлагъэу, блэжырэ зэрэ-хьалэлэу, ащ фэдэ гъэпсыкълэ-шылэ тэрэзым насып кьызэрэп-фыхьырэр, узэфэныр, укьэбзэ-ныр уилэгъэжыгъэ хэхьо кьэс-ми, нахь уегугъоу, уухьумэу шьыпкъагъэр улэжыныр ары ащ кьыкырэу. Тхылъыкълэмклэ тыгу кьыдделэу авторым тыфэ-гушлэ.

Тхылъыкълэр кьызылэухы пове-стэу «Намысым насыпыр кьы-дэки» зыфилоурэм, уиакълэу уиамалрэ зэдэмылорышлэу, гьогоу зафэ пхырыпщышъуштып кьыкы-рэ сэ кьызэрэсшлэшлэуагъэу. Адыгэ лъэпкъ тарихьым изы хьугъэ-шлэгъэ гъэнэфагъэ ыла-псэу мы повестыр тхаклом ыгъэ-псыгъ, художественнэ шьуашэм ильэу кьытыгъ. Адыгэм ынапэ сыд фэдэрэ лъэхъани фэсакъэу кьыухьумэзэ кьызэрэрыкълэр ащ шыкълэгъэтхыгъ. Анахь чы-

плэ зэжъу ифагъэми адыгэр, клэчлэгъу зыфикълэу зэрэфа-ер зэхышлэу, ыгу ымыгъэкълэу, зымыгъэцкылоу, ышъхьэ лэтыгъэу чыплэ зэжъум кьызэркыжы-щтым зэрэфэбанэрэр ыкли игу-гъэ лыкълэхан мурадыр, инасып фэклоныр кьемыхьылэклэу зэ-рээшлуиыхэрэр, повестым кьы-щилотыкыгъ. Щэч хэлъэп, тхаклоу Дэрбэ Тимур итворческэ гу-пшысэ ыфэлэп ылэклэу зыхьу-гъэр бэшлагъэ, литературэ жан-рэу повестыми ишылэклэу ыкли хэлъ шлуагъэр кьыгъотыгъ.

Тхылъым кьыдэхьагъэх гум гупсэфыгъо кьэзымытырэ упчла-бэм яджэуапхэри, ащ «Публици-стикэр» зэрэджагъэр. А шъхьэм кьыкълэпэкълэ ежэ щыщ дэдэхэу, ыгуклэ зыгъэрэзэрэ усэ зэфэ-шъхьафхэр.

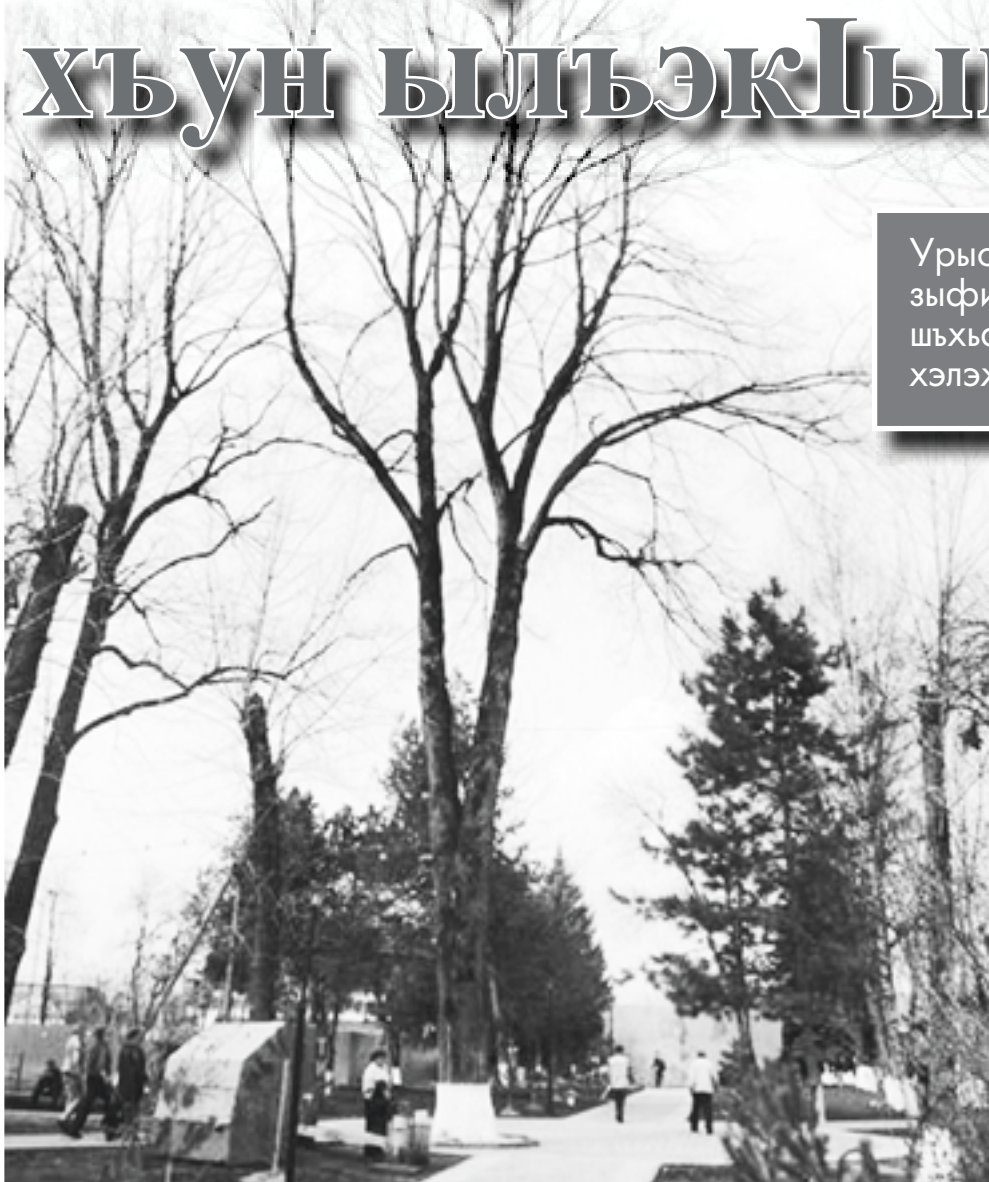
Бзыу тамэу, зигупшысэ зэкълэ-щыгъэ Дэрбэм иусэ пэпчэ кьы-тэшлэклэуагъэу щылэныгъэм, псэ зыпыт дунаим ялэшыгъэ голугъэ ыкли сыдигъуи уплызы зэрэмы-хуштыр, гъашлэм ухэтми пытэу ухэгъэнэгъэн зэрэфаер, ар ма-клэу лэпэдэлэл зыпшлэхьукълэ, узэрэкълэпкырэ зэхьуагъашлэ. Усэхэу тхылъым кьыдэхьагъэхэм апэ ригъэгъуагъ Ным фэгъэхьы-гъэр, ащклэ хэукъуагъэп, ини цыкълэу зыкыкълэуагъэу, зыпсэ кьытлузылэуагъэр зы-пэшлэны тхьагъо гори щылэп.

Тхылъым кьыдэхьагъэу усэ зэфэшъхьафыбэм, сонетхэм уиакълэ агъэчаны, уиадыгабзэ пщыщ ашы, гупшысэкълэ амал кьыуаты, цыфыгъэм, дэхагъэм уфалы. Тимур шэны зэрэфэхьу-гъэу, творческэ гупшысэу шьып-кьэгъэ-зэфагъэкълэ ыушъагъ. Тхылъыкълэм «гьогумаф!» фэтэлэ, ежэ авторым псауныгъэ пытэкълэ, гъэхьагъэхэмклэ тыфэлъало.

МАМЫРЫКЪО Нурьет.

Хэгъэгум ичъыг шъхьалэ хъун ылъэкълышт

Урысые программэу «Чыгхэр — чыопсым исаугъэтых» зыфилорэм исайтэу «www.rosdrepo.ru» хэгъэгум ичъыг анахъ шъхьалэкълэ мэкъэтынэу щыклощтым Адыгеим щыпсэухэрэр зэкълэ хэлэжьэн фитых.

Зенэкъокъум гухэлъ шъхьалэу илэр ти Хэгъэгумшхо ичъыплэ зэфэшъхьафхэм къащыкълэрэ чыгхэм ядэхагъэ икшоу къиотыкълэгъэныр ары. Ныбжьышхо зилэ чыгхэу Урысыемкълэ тарихъ, культурнэ клэнэу щытхэм аналэ нахъ къатырадзэ-нымкълэ ащ ишлуагъэ къэкълэщт. Хэгъэгум зеклоном нахъ зыщиушъомбгъунымкълэ, шъолъыр зэфэшъхьафхэм аналэ нахъ къатырадзэнымкълэ, тарихъ чыгхэр къы-зыщыкълыхэрэ чыплэхэр гъэунафыгъэн-хэмкълэ ащ мэхъэнэ гъэнэфагъэ илэу щыт.

Адыгеим мы зенэкъокъум къахиль-хьагъэр псэуплэу Тульскэм исквер игупчэ шыпккъэ къыщыкълэрэ бзыфыр (липэр) ары. Гъэмэфэ жьоркъым а чыгыр жьауплэ дэгъу мэхъу. Кълэцълыхэр ягъусэхэу нахъыжъхэм ар яклоплэ шъхьалэхэм ащыщ. Агентствэу «Здоровый лес» зыфилорэм пхъэхэм яуплэкълунклэ и Гупчэ испециалистхэм 2012-рэ илэ-сым мэлъыфэгъум и 2-м чыгым изытет ауплэкълугъагъ. Зерагъэунафы-гъэмкълэ, ащ изытет дэгъу.

1862-рэ илэсым станицэу Тульскэр поселкэу ашлыжьыгъагъ. Свято-Николаевскэ чылысым пэмчыжьэу бзыфыр агъэтлысхьэагъ. Чылысыр станицэм игупчэ шыпккъэ итыгъ ыкли ар лъэшэу къыгъэдахэщтыгъ. 1936-рэ илэсым чылысыр зэхакъутэгъагъ. Ау а чыплэм чылысыр зэрэщытыгъэр угу къэзыгъэ-кълыжьыщтыгъэр а бзыфыр ары. Непэ чылысым ишлын ыуж ихъажьыгъэх. Я 19-рэ ллэшлэгъум зэхакъэуцогъэгъэ тхылъхэм нафэ къызэралырэмкълэ, Мыекьопэ районым инэмыкълэ чыплэхэм ялътыгъэмэ, станицэу Тульскэм дэжъ щыт мэзым бзыфэу къыщыкълэрэр зэкълэ-ми анахъыб. Ащ къыхэкълэу Темыр Кавказым ирайон зэфэшъхьафхэм бжъэхъуным пылъ цыфхэр къарэкълы-хэшъ, мыщ къэкълэ. Бзыфыр чыопсым исаугъэт шыпккъэу щыт, тарихъ клэнми халътыагъ. 2012-рэ илэсым псэуплэу Тульскэм ыныбжэ илэси 150-рэ хъугъэ, бзыфыр муниципальнэ образованием ибрендхэм непэкълэ ахалътыа.

Гъэзетеджэхэм къатхыхэрэр

Нанэ иплуаблэ къэсшлэжьыгъ

Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иномерэу мэлъыфэгъум и 11-м, 2023-рэ илэсым къыдэкълэгъэм Тэу Аслъан итхыгъэу «Зы плуаблэ ихъишъ» зыфилоу къыхагъэм плуаблэу Нэчэрэзые щашлыгъэм икъэбар итыгъ. Сшлогъэшлэгъоныгъ ыкли сыщыгушлукълыгъ. Гъэзетэу ар къызэрыхъагъэр бэмэ язгъэлъэгъугъ, сэщ фэдэу пстэуми ашлогъэшлэгъоныгъ. Лъэккъым къырыкълуагъэр къэзыгъэлъэгъорэ плуаблэу адыгэ бзыльфыгъэм лутлэным хишлыкълэгъэм сэ сиунагъо къыфысыгъэгъэзэжьыгъ.

Плуаблэр зышыгъэу къысшлэшлэрэр Тхьаркъохъо (Азэматэ) Фатимэт, къуа-джэу Адэмые щыщыгъ, ар сянэжъ. Къэсшлэжьы нанэ плуаблэхэр, матэхэр, нэмазлыкълэхэр дахэу, зыгорэхэр ате-шлыхъагъэхэу зэришлыщтыгъэхэр. Тхьар-къуахъохэу а зы унагъор ары Нэчэрэзые дэсыгъэр. Тхьаркъохъо Сэфэрбий ыкьо-хэр зэшитф хъуштыгъэх: Хъатхъужьыкълэу, Бэчмыз, Батмыз, Мыхъамод, Салым.

Азэматэ Мин-Къутасэ нанэ игупсагъ. Чылэхэр къыкълухъэщтыгъ, лекциехэм къащеджэщтыгъ. Нэчэрэзые еджаплэу дэтыр классиплэ нылэп зэрэхъуштыгъэр, чылэдэхсэм къадеи класси 7-у аригъэ-шлыжьыгъ. Нэчэрэзые чылэ дахэу, къан-дисым исурэт фэдэу, урамитлоу зэгокълэ. Чылэ гузэгум еджаплэр ит. Зы цыпэм «Зэе лъашъхъэ» лулъэшъогагъ, зэе чыгъ щэхъу тетыгъэп плэми ухъукощтэп.

Мыщ лъыпыздагъэу чылэм щаплугъэ Тхьаркъохъо зэххэм якъэбар къэстхымэ

сшлоигъу. Зэшитфым зы шыпхъуи ялагъ, цыкълухъэзэ ятэ идунай ыхъожьыгъагъ, ибэу къэнагъэх. Ятэ нэлпосэу Мэщлэкълэу Къагыр Шъалихъэ ыкъом ыплужьыгъэх. Тэри, зэшыпхъуитлэу тыхъоу, Сарэрэ сэрэрэ типлужьыгъ. Тятэу Мыхъамодэ заом щыфэхыгъ. Татэ цыф дэгъугъ, лэжьэкълуагъ, хъалэлыгъ, зэо ужым къы-нышхо къызыфэкълуагъэм амалэу илэм-кълэ ишлуагъэ аригъэкълыщтыгъ.

Зэоуж илэсхэр къиныгъэх. Заом къинэу, тхъамыкълэу цыфхэм къа-фыхыгъэм гъунэ илагъэп. Зэххэр еджа-гъэхэу, гъэсагъэхэу щытыгъ. А лъэхъа-ным еджагъэу щылагъэр мэклагъэ. Хъатхъужьыкълэу, Мыхъамодэ, Салымэ клэлэегъэджагъэх. Нэчэрэзые, Пчыхъэ-ллыкълэу, Еджэркъуае лф ащашлагъ. Бэчмызэ Краснодар къулыкълэу шыхы-щтыгъ, яунагъокълэ ащ дэсыгъэх. Къырым зэошхоми хэлэжьагъ, 1942-рэ илэсым Бахчисарай къышаукълыгъ. Лъэшэу хэгъэ-

гур шлу ылъэгъуштыгъ, ылъэпалэщтыгъ. Ар къылотэжьыщтыгъ ашыпхъоу Хъан-мелэч.

Тятэу Мыхъамодэ Белорусскэ фрон-тым щызэуагъ, офицерыгъ, жьоныгуа-клэм 1943-рэ илэсым фэхыгъ, ар къэ-зыушыкълэрэ тхылъи къытфагъэхъы-жьыгъагъ. Ясурэтхэри, письмэу къат-хыштыгъэхэри АР-м и Лъэккъ музей члэлых. А къэбарыр нанэ къылоу зэ-хэсхыгъэти, сафэтхэгъагъ къысфагъа-хыжьынуу. 1999-рэ илэсым Лъэккъ музейм илофышлэу лэшъхъэмэфэ Любэ сурэтхэр музейм зэрэчлэлъхэм иджэуап ыкли ахэм якопиэхэр къысфигъахъыжъы-гъагъэх. Хъатхъужьыкълэу Батмызэрэ заом псаоу къыхэкълыжьыгъэх, улагъэхэр ателыгъэх. Зэо ужым хэгъэгум изэтэ-гъэлсыхъажьын хэлэжьагъэх.

Нанэу ахэр зыплугъэхэм илэс 80 ыныбжьэу идунай ыхъожьыгъ. Зыгорэ заом къыкълыжьыгъэу зызэхыхкълэ, тыдрэ

чылэ щыщми гулэзэ упчлэкълэу щытхыгъ. Зыгорэкълэ иклалэмэ ащыщ къалъэгъугъэ-мэ яупчлыщтыгъ, тэри пчълэу тылусэу къэбарэу къахъыжьыщтым тежэщтыгъ.

Пчълэупэм нэмазлыкълэ, плоблэ дахэхэр лулъыгъэх, ахэм хъарыф дахэхэр ахэблы-кълыгъагъ. Ахэм къаготыщтыгъ къумгъан-ри, лэджэн цыкълури. Нэмаз ужым нанэ пхъэнтлэкълэу лъхъанчэм тесэу лупчъапчъэ-зэ гыбзэ къылоштыгъ, иклалэмэ къары-кълуагъэр ыгъаештыгъ.

Тицылфхэм къын алъэгъугъэми, Текло-ныгъэр къыдахыгъ, хэгъэгумшхори зэты-рагъэпсыхъажьыгъ. Лъэккъым лылланэу, лушэу къыхэкълыгъэр макълэп. Ар зымыуа-сэ шылэп, ащ тырэгъушхо, тырэпагэ.

Тызыхэт уахътэр тыхэгъэгумшхо ушэ-тыплэ фэхъугъ. Ащ къэбэныхэрэм тикълэ-лэ лылланэхэр апэуцужьых. Хэушъхъа-фыкълыгъэ дзэ операцием тиадыгъ клэ-лэхэри хэтхэу къэралыгъор къаухъумэ. Хэгъэгум зэошхом теклоныгъэр къыщы-дэзыхыгъэ ятэжъхэм лыхъужъ гъогоу къарагъэлъэгъугъэм тетэу макълэ. Текло-ныгъэр къыдахыгъэу, хъаркълэ Тхъэм къытфэрэхъыжьых.

Кълэухым мы плуаблэм ихъишъэ лф-фышхо дэзышлагъэу, лъэккъыр зыгъэ-лпэлэу, къытклэхъухъэрэ ллэужхэм та-рихъыр языгъашлэу, археологэу Тэу Аслъан, ар зыщылэжьэрэ Лъэккъ музе-им илофышлэхэми шлоу цылэр къадэхъу-нэу сафэлъало.

ХЪАДЭГЪЭЛЭ
(Тхьаркъохъо) Рай.

Адыгэкълэ.

Тыгъэнэбзый

Жьоныгъуаклэр — мэзэ лъапл

Гъатхэр зэплъэкыгъо тыримыгъафэу, псэу ма-
чъэ. Ауми, жьоныгъуаклэр

къыгот мэзитлум ишлушэ-
гъэ мыухыжкыкэ ашъха-
дэкы. Ар мэфэк! ин да-

хэхэмкы зэплъыклагъ: и
1-р — гъатхэм ыкы лфш-
лэным я Маф; жьоны-
гъуаклэм и 9-р — Текло-
ныгъэшхон и Маф; ради-
ом имэфэк! Къащ Плъы-
жым и Дунэе мафэ,
нэмыкхэри мыщ щыха-
гъэунэфыкы. Ау зыми
ебгъэшэнэу щымытыр
Теклоныгъэм и Маф. Ар
мамырныгъэр тэгъэгъо-
тыжыгъэ, шъхафитныгъэ
къытфэзыхыжыгъэ маф.
Теклоныгъэшхон и Ма-
фэ тыхэгъэгущоу Урысы-
ем ыкы ащ хэхэрэ субъ-
ектхэм зэфэдэкы игъэ-
клотыгъэу, зэгъэзэфэгъэ

дэдэу ашагъэмэфэкыгъ.
Хэгъэгъу зэошхом тикъэра-
лыгъо Теклоныгъэр къыз-
щидихыгъэр ильэс 78-рэ
хуэгъэ; ау непи, тимамыр
огу зэцагъэкымы ашлои-
гъоу, къытэшъгъоу, зыгу
тыфэмыштэрэ къэралыгъо-
хэр къытэшэх, къытэтлэх.
Хэти сьдэу зишыгъэми,
зэфагъэр, къэбзагъэр афи-
мыкыщтэп, лажьэр зылэ-
жыкхэрэр машэу атлырэм
ифэжыщтых.
Жьоныгъуаклэр шхон-
тлэгъэ иныр тырихэу клэ-
рак! чэрэзыр, абрико-
сыр, пхэгъулыр, къужьыр
къэгъэгъэ мэлугъэх, тина-

сып къыхымы, пхэгъэ-
хъэ-мышъхъэр тыхъоит.
Шъыпкы, жьоныгъуаклэр
нэку-нэпс оелэ хъазыр мы
мэфипшы, ау зэ зы-
кышлэжъэу зызырищыкы,
нэрэ-лэрэм фабэу, тыгъэ-
псэу, гум къынэсэу зы-
къызэлуйхыщт.

Еджэгъу ильэсыр ыклэм
фэк! ащ елпытыгъэу ини
цыкыи зэралэкы зы-
зэклаугъае, оцэнкэ дэ-
гъухэр къызэрахыщтым
пылхы; ны-тыхэми уцуи
тыси ялэп, зэк! ялфы-
гъэхэм ящыклагъэр ра-
гъэкъумэ ашлоигъу. Ауми,
аныхъ гумэкхэрэр еджа-
плэр мы ильэсым къэзы-
ухыхэрэр зилэхэр арых:
ушэтынхэр ахэм къапы-
щылхы, джащ фэдэ къа-

бзэу, сэнэхъат зэгъэгъо-
тыплэ еджэплэ зэфэшъ-
хафхэри къажэх — зы-
зэрагъэулоу зэреджэхэ-
рэм, шлэныгъэу алэк!-
лым пстэури къыригъэ-
къужыщт.

Мы гъэтхэ уахътэм чы-
гулэжыкхэмкы мэхъанэ-
шхо ил: игъом къещы-
ныр, игъом гъушъжы-
ныр, мэкъумэщ лфшлэн-
хэр зэрифэшъуашэу зэ-
шлохыгъэнхэр. лфыр шлу
зылэзгъурэ пэпчъ сьд
фэдэрэ лэныкыокы Тхэр
къыделэ хабзэшъ, хэти
имурад ехыжыгъэ зэ-
шлохыгъэ хъунэу тэгугъэ,
зэо зэпыуцужыхэр тьдэ-
кы щыуцужыкхэшъ, цыф-
хэм гупсэфэу гъэтхэ жы-
шъабэр къащэжыныу.

Усэхэр къэтлэ

Май

Маир плъыжы,
Маир фыжы,
Къэгъагъэхэр
Зэмышъогъу.

Маир дахэ,
Маир гъатхэ.
Сихэгъэгъу
Игушлуагъу.

НЭХЭЕ Руслъан

Шлу сэлъэгъу,
Май мазэр.
Зылуэсэ ижы лэшу.

Ситэтэжы ибжыхъасэ
Къыбыкыкы
Нэшло-гушлу.

Маир чэфы,
Маир фабэ,
Гугъэпсэфы,
Гугъэ лъаплэ...

Мэзым тэк!о

Клэлэцыкыкыкы мэзым тэк!о,
Мэзы шхуантлэм тыкынынэс,
Тхаклэмкыкы, баджи, цызи
Тэ тимэзы хъоу хэс.

Тхаклэмкыкы, баджи хэс,
Цызэ цыкылури чыгым тес.

Псыхъожыер мэзым хэчы,
Псыхъо нэпкыым тыкынынэс,
Псыщэ къаргъом хэс хълабгъуи,
Джайи, лэнди хъоу хэс.

Псыхъожыем тыкынынэс,
Псым цэжыер хъоу хэс.

Бзылми пщынэр къагъэжынычы,
Мэз пхэгъуыр пхэкычау,
Клэлэцыкыкыкы гъэпсэфыплэу
Къэтэгъоты чыгы жъау.

Гъэпсэфыплэр
мэзы жъау —
Клэлэцыкыкыкы
тигушлуагъу!

БЭРЭТЭРЭ Хьамид

Сыда нц!э къык!ырэр е имэхъанэр?

Хэтрэ цыфы къызыхъу-
кы ц!э фаусы хабзэ, ащи
мэхъанэу илэр ыкы кы-
кыырэр пшлэныр гъэшлэгъо-
ны. Мы титхыгъэ цыкы
цыфыц!эхэм яхылап.

Уахътэмкы узэк!лэбэ-
жымы, адыгэхэм къэхъу-
гъэ сабым иплъышъо-нэ-
шанэ епхыгъэу нахыбэ-
рэмкы ц!эр фаусыщтыгъ.
Гушылэм пае: Нэфын,
Гупсан, Пырын, Шъхаплъ,
Мытыр, мыхэм анэмыкы-
хэри. Ау тэ зигугъу къэт-
шыщтхэр адыгэц!э шъып-

къэхэу е нэмыкыбзэхэм
къахэкыгъэхэу мэхъанэ
гъэнэфагъэ зилэхэр ары.

К!лац!эхэр:

Амин — араб. Ами-
нэтри къытекы. Шъыпкы-
гъэ зыхэлъ цыф.

Амырбий — араб. Дзэ
паш.

Аскэр — араб. Зэол,
дзэк!ол.

Аслъан — араб. Псэу-
шъхэу Лев, клочлэху.

Артур — индж. Мышъэ.
Британием ипачыхыу

хышъабэ зыпылэу зи-
гугъу ашырэм ыц!.

Ахьмэд — араб. Щыт-
хушхо зил. Ц!эрылу.

Аюб — араб. Зыуж
афырэр; клэгъожыгъэр.

Пыгъэшъац!эхэр:

Анисэт — араб. Псэогъу.
Шъхэгъус.

Ася — ижырэ ев.
Дахэ. Шлу зышлэрэр.

Дарихъан — араб.
Дэнэ гуаш.

Дина — араб. Дин,
религия зыфилу.

Дора — урым. Шлу-
хафтын, тыны; шлузехъ.

Джамия — араб. Да-
хэ, зэк!ужь.

Джантигъ — араб. Ты-
гъэм фэдэу зыгу фабэр.

Хырыхыхъэхэр зикласэхэм апае

Къэк!ырэ лъэпкыкхэм ащыщхэр

Мазэм фэдэу хъурэбз, бзэгоу илэр
дэгъэ зак! ч!ым къыхэпшымы, тыгъэм
лъэплэ.

(Тыгъэгъаз).

Пчэгъу шъхэпэ рыкы, нэку быр-
тлэжъ.

(Къэбы).

Тичэу хъэцкъалэ клэрыл.

(Пшэсэн).

Тыгъэм зыдегъазэ, егъэзыгъэу къа-
хыжы.

(Тыгъэгъаз).

Шъофыр шъоупс, ыпсэ хэпхымы,
уегъатхъэ.

(Къэпраз).

Нэкубгъор зыгъэхъазырыгъэр
МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Пшысэм тежъугъэдэлу

Тыгъужъымрэ т!ымрэ

т!ым джэуап къытыжыгъ.
— Лъэшэу уишыкы
сыгу рехы, ау мы бжэ-
къошхуитлоу птетыр зыфэ-
гъэпсыгъэр къызгурылон
слэкырэп. Сыдкы былы-
мых, пшхынхэ плэкы-
рэп. Уиклапэ фэдэгъэхэмэ
нахышлугъэба?!

— Тыгъужьыр, удела?
Мы сыбжыт!у арыт шъо-
ныр зипшъукы, сэщ фэдэ
т!итлур зэхэгъукы пшхын
плэкыщт.

Тыгъужьыр ащ лъэшэу
къыгъэчэфыгъ.

— Тауштэу уешъошт?
— еупчыгъ.

— Узэрешъоштыр, сыб-
жэ пак!э ужэ дэплъхъа-
нышъ, уклэшъуэ ипшъуш.

Адыгэ гушылэжъхэр

Бзэм фэгъэхъыгъэх

Бзэгур гум итэлмаш.
Бзэгум дунаир елэты.

Бзэгур сэ ихыгъ.

Бзэ хъэрэмрэ тхылъ хъэрэмрэ щылэп.

Зыбзэгу лэшлур гушыкы.

Цыф лъэпкыым ыпсэр ыбзэгу.

Т!ыр пытэу уцугъэ. Ты-
гъужъ нэе-псыер т!ыбжэм
ешъонэу къызыфеучыны-
т!ым, т!ыр фэхъазырыти,
нэшэу фауу бжытлумкы
еуи, ыльэкъуипл! клэгъэ-
зыкыгъэу зыригъэушху.

Хэгъэгур къэухъумэгъэныр — пшъэрылтышху

Мыекъопэ къэээкъ отделым щыщэу нэбгырэ 25-рэ хэушъхьафыкыгъэ дзэ операцием хэлэжьэнхэу ягъогу техъанхэм ыпэккэ къалэу Мыекъуапэ щызэхашэгъэ лфотхьабзэм гушылэ фабэхэр щапагъохыгъэх.

Инспектор купым ипашэу генерал-майорэу Юрий Колягиным гум лъылэсырэ гушылэ фабэхэу фильмэу «Офицерхэр» зыфилорэм къыхафэхэрэр къыккылотыкыжыгъэх. Япшъэрылтышху мпысынклэми, афэлъэкыштыр зэккэ зэрэшлэщтым ицыхъэ зэрательыр ащ къыхигъэщыгъ.

Мыекъопэ къэээкъ отделым иатаманэу Александр Даниловри мы лфотхьабзэм хэлэжыагъ. «Шъупсаоу, теклоныгъэр къыдэ-шъухыгъэу къызэрэжыгъэзэ-жыштытм техъырэхъышэрэп»,

— **къылуагъ ащ.** Мыекъопэ къэээкъ отделым итамыгъэ гъэнэфагъэу «Елолэнчъэу къулыкъур зэрихыгъэм фэш!» зыфилорэр отрядэу «Кубань» хэтыгъэ Василий Быковскэм фагъэшъошагъ, щысэтэхыплэу ипшъэрылтышху ренэу ащ зэригъэцаккэщтыгъэр А. Даниловым къыхигъэщыгъ.

Адыгэ Республикэмккэ улэ-шыгъэ клуачлэхэм яветеранхэм я Совет итхьаматэу, подполковникэу Анатолий Вербицкэр къызэгущыиэм ныбжьыккэхэм

ыгу зэрафэгъурэр къыхамы-щын ылэккыгъэп: «Къэээкъхэр зэоным фэкъулаех, ау шъо шъушъхьэккы, шъуиныбджэгъу-хэмккы зыкъэшъуухъумэжыын зэрэфаер зыщышъумыгъэгъупш, командирхэм шъуядэлумэ, зэккэ дэгъу хъушт».

Адыгэ ыккы Мыекъопэ епархи-ем и Свято-Троицкэ чылыс илофышлэу, протоиерееу Алек-сандр къариуагъэ: «Урысыер непэккэ къэухъумэгъэн фаеу пшъэрылтышху хэгъэгур къызэрэшъушыгъурэр

къэжыгъэшъыпкъэжыын фае. Зыщышъумыгъэгъупш: шъу-янэхэр, шъуишъхьэгъусэхэр, шъуиккэлэцкыккэхэр къышъо-жэх, теклоныгъэр шъуигъусэу

къэжыгъэзэжыынэу сышъуфэ-лъало».

Лфотхьабзэм ыуж я 227-рэ артиллерийскэ бригадэр марш-ккэ къырыкылауагъ.

Ветеранхэм адэжъ еблэгъагъэх

Адыгеим иккэзэккэ ныбжьыккэхэм я Союз хэт анахъ чанхэм Екатерина Загоруйко япашэу Хэгъэгур зэошхом Теклоныгъэр къызыщыдахыгъэ мэфэккым тэфэу ветеранхэм ыккы Ленинград блокадэм хэлэжыагъэхэм адэжъ еблэгъагъэх.

Къэээккэ ныбжьыккэхэм къэ-гъагъэхэр, алэккэ ашлэгъэ пкъы-гъохэр ыккы шлухъафтынхэр ветеранхэм аратыгъэх, щылэккэ-шлу тилэным ахэр зэрэфэбэна-гъэхэм фэш! ярэзэныгъэ гу-щылэхэр апагъохыгъэх.

— **Мыщккэ пшъэрылтышху тила-гъэр мамырныгъэ ыккы шъхьа-фит щылаккэ тилэным фэбэна-гъэхэм тигуфэбэныгъэ зэхяд-гъэшлэныр, дгъэчэфынхэр ары. Тичыплэгъу ветеранхэм та-рэгущо!** — **къылуагъ Е. Заго-руйко.**

Апэу Бурдун Николай Борис ыккым дэжъ къэээккэ ныбжьы-ккэхэр еблэгъагъэх. Ащ я 8-рэ классыр къызеухым илэс 17 хъугъэ къодыеу чыплэ военко-матыр къеджагъ. Нэмыккхэм ягъусэу Харьков дзэккыпл ныб-жьыккэ курсым щеджэнэу агъэ-кылауагъ. Илэсныккым къыккылоцкэ илэгъухэм ягъусэу лашэм ыккы нэмыкк шхонч хылылэхэм рыон-хэу агъэсагъэх. Еджэныр къы-зеухым Сандомирскэ плацдар-мэм щылэ фронтым агъэкылауагъ, Апэрэ Украинэ фронтым ия 969-рэ шхончэо полкым ия 273-рэ шхончэо девизием къулы-ккэр щыхыгъ.

Лыблэнагъэ зэрэзэрихьагъэм фэш! Николай Борис ыккым медалэу «За боевые заслуги» зыфилорэр къыфагъэшъошагъ. Ащ ыуж тэккы тешлагъэу Хэгъэгур

зэошхом иорденэу я 2-рэ шъуа-шэ зилэр ыккы медалэу «За победу над Германией», нэмыкк тын лъапккэхэри къыратыгъэх.

Станицэу Ханскэм хьаккэ ныбжьыккэ цыккыккхэм къащыплэ-гъоккыгъ Хэгъэгур зэошхом хэлэ-жыагъэу, илэс 98-рэ зыныбжъ Бердников Василий Емельян ыккыр. 1943-рэ илэсым ар фронтым ащагъ. Белорусскэ фронтым ия 3-рэ дивизие ия 389-рэ шхончэо полк хэтэу зэуагъэ. Белоруссием, Польшэм, Чехословакием, Германием ащызэуагъ. Хэгъэгур зэошхом иорденэу я 2-рэ шъуашэ зилэр, медалхэу «За отвагу», «За боевые заслуги», «За победу над Германией» зыфилорэрэр, Жуковым имедаль къыфагъэ-шъошагъэх. Зэккэмккы дзэм илэс 11-рэ къулыккэр щыхыгъ, улагъэ телыгъ. Челябинскэ къыккы иккэлэ зыщыпсэушты-гъэ Адыгеим псэуплэккэ къэ-ккыжыгъ. Илэс зауэ хъугъэу мылэрысэ чыгхатэм пыл.

Ткачев Яков Андрей ыккыр 1943-рэ илэсым илэс 18 ыныбжъэу фронтым лухъагъ. Щынэ ымышлэу, лыблэнагъэ зэрихьэзэ зэуагъэ, улагъэ те-лыгъ. Берлин нэсыгъэхэм ахэ-тыгъ. Медальхэу «За освобо-ждение Варшавы», «За отвагу», Дзэ Пльыжым иорден, нэмыкк-хэри къыфагъэшъошагъэх.

— **Заом анахъ кынэу хэтыр уиныбджэгъу дзэккыплхэр пшло-ккыдынхэр, ахэм улагъэ атеша-гъэу плээгъуныр ары, — ело Яков Андрей ыккым.**

Песоцкая Валентина Антон ыпхъум къэээккэ ныбжьыккэ цыккыккхэм иунэ къаригъэпллы-хьэзэ сурэтхэр къаригъэплэгъу-гъэх. Заор къызежъэм ащ илэс 5 нылэп ыныбжыгъэр. Игуэккыжыккэхэм ар къадэ-гощагъ.

— **Заор къызежъэм сянэ ыккы**

сшы нахьыккэ (илэси 3 ыныб-жъэу) лагъэх, илэс 12 зы-ныбжъ сшы сугъусэу тыккэнагъ. А лъэхъаным гъаплэ щыла-уагъ, уауым тытетэу хьапыгъу къы-татынэу тылауощтыгъэ. Мэзи 6 тешлагъэу сшырэ сэрырэ Пшызэ итыгъэ ккэлэцкыккы унэм тыратыгъ. Украинэм щыщ уна-гъо горэм сишти, саплугъ, сагъэ-шхагъ. 1972-рэ илэсым уз лае къысхагъэщи, нэшъу сыхъугъ. Операцие ужым мыщ къэзгъэзэ-жыгъ, ау сянэ-сэтэхэр щылэ-

жыгъэхэп. Ащ къыщегъэжыа-гъэу сизакъоу сэлсэу, — къы-луагъ Валентинэ.

Ккэлэцкыккыккхэм Валентинэ ягъусэу нэпэепл сурэтхэр зытырахыгъэх ыккы Ленинград блокадэм хэтыгъэ бзылфыгъэр бэгъашлэ хъунэу фэлъэуагъэх.

Тиветеранхэм, тылым хэты-гъэхэм, Ленинград блокадэм хэлэжыагъэхэм, заом иккэлэцкы-ккхэм лыхъужыныгъэу зэрэхьа-гъэр хэтккы щысэтэхыпл.

Екатерина ЗАГОРУЙКО.

Льэс зеклоныр

Нэбгыри 146-рэ хэлэжъягь

Марафоным хэлэжъэхэрэм пшъэрыль шъхьалэу ялагъэр мэ-

Льэс зеклономкӀэ марафон республикэм икӀэлэ шъхьалэ щыкӀуагь. Хабзэ зэрэхъугъэу, ащ кӀэщакӀо фэхъугь Мыекъуапэ физическэ культурэмкӀэ ыкӀи спортымкӀэ и Комитет. Лофтхьабзэм зеклэмкӀи нэбгыри 146-рэ хэлэжъягь, нахьыбэу зызыушэтыгъэр бзыльфыгъэхэр ары.

фиблым кыклоцӀ лъэбэкъу мини 105-рэ кыклуныр ары, ар километрэ 70-м ехъу. Социальнэ хытыоу «Вконтакте» зыфилорэм имобильнэ приложение ишӀуагъэкӀэ лофтхьабзэм хэлэжъэхэрэр анахъэу зыщычаныгъэхэ мафэхэр агъэунэфыгъэх — жьоныгуаклэм и 8-м щегъэжъягъэу и 14-м нэс. Хэгъэгъу зэошхом

Теклоныгъэр кызыщыдахыгъэр ильэс 78-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъэ лофтхьабзэм кыдыхэлъытэгъэ шапхъэхэр нэбгырэ 82-мэ агъэцэкӀагъэх.

— Мыщ фэдэ лофтхьабзэхэм пшъэрыль шъхьалэу ялэр льэс зеклоном ишӀуагъэкӀэ цыфхэм япсауныгъэ агъэпытэн зэралъэкӀыштыр агурыгъэлогъэныр, щылэныгъэм кыхэхфэрэ льэ-

ныкӀо дэйхэм ахэр ащыухъу-мэгъэнхэр ары. Зэрагъэунэ-фыгъэмкӀэ, цыфхэм нахьыбэрэ кыкӀухъэ кӀэс, аныбжъ емыллытыгъэу, зидаунай зыхъожьы-хэрэм япчъагъэ нахъ макӀэ мэхъу. Ащ даклоу килограмм лыхэр зыхэбгъэкӀынхэмкӀи мы шыкӀлэр лэрыфэгъушӀу, — кыщалауагь Мыекъуапэ испорт-комитет.

Волейбол

Лыхъужъым ишӀэжъ агъэлъэпӀагь

Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Андырхъое Хъусен ишӀэжъ фэгъэхъыгъэ турнир мы мафэхэм рагъэкӀокӀыгь. Ащ кӀэщакӀо фэхъугъэх Мыекъуапэ физическэ культурэмкӀэ ыкӀи спортымкӀэ и Комитетрэ Адыгэ кӀэралыгъо университетымрэ.

Лофтхьабзэм хэлэжъягъэх хульфыгъэ волейбол команды 8: «Горизонт», «Айсберг», «Политехнический колледж МГТУ», «СШОР-2008», «СШОР-2007», «Восход АГУ», «Восток АГУ» зыфилохэрэр, Лыхъужъым ыцӀэ зыхъырэ Адыгэ кӀэлэгъэгъэджэ колледжыр.

Зэнэкъокъум теклоныгъэр кы-щыдыхыгъ командэу «Горизонт-ым», ятӀонэрэ ыкӀи ящэнэрэ чыпӀэхэр афагъэшъошагъэх «Айсберг» ыкӀи «Политехнический колледж МГТУ» зыфилохэрэм.

Спорт ориентированиемкӀэ зэнэкъокъу

Мы лофтхьабзэр зыфэгъэхъыгъагъэр ветеранэу, Урысыем спортымкӀэ имастерэу, судьяу ОжъубанэкӀо Хъазрэтал, ар спортым зыхэтыр ильэс 50 хъугъэ.

Адыгеим ыкӀи Краснодар краим ащыц нэбгыри 140-рэ фэдиз зэнэкъокъум хэлэжъягъэх. Аныбжъ елпытыгъэу ахэр купхэмкӀэ зэтырауыгъэх ыкӀи ащ даклоу кыкӀун фэе гъогууанэри зэфэшъхьафыгъ — километрэ 1,7-м щегъэжъягъэу 4,9-м нэс. Мыекъуапэ кыпыщылъ чыпӀэхэм лофтхьабзэр ащырагъэкӀокӀыгь.

БзыльфыгъэхэмкӀэ анахъ лъэшыгъэх Алевтина Старицкая, Марина Погореловар ыкӀи Екатерина Бутри-мовар. Хульфыгъэхэр пштэмэ, хагъэунэфыкӀырэ чыпӀэхэр кыдахыгъэх Семен Агеевым, Алексей Купиным ыкӀи Лев Коваленкэм.

Къатхэхэрэм яшӀолӀрэ редакцием иеплъыкӀэхэмрэ зэтемыфэнхэ альэкӀышт.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр БЗЭШУ Асхьад.

Зэхэзыщагъэр ыкӀи кыдызы-гъэкӀырэр:

АР-м лъэпкӀэ Лофхэм-кӀэ, ЛӀкӀыб кӀэралхэм ащыпсэурэ тильэпкӀэ-гъухэм адырӀэ зӀпхы-ныгъэхэмкӀэ ыкӀи кӀэбар жъугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет
Адресыр:
385000
кӀ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщылӀэр:

385000,
кӀ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм кӀаӀыхъэр А4-кӀэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкӀэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дӀгъэу, шрифтыр 12-м нахъ цыкӀунэу щытӀэп. Мы шапхъэ-хэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зӀкӀегъэкӀожьых.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

УФ-м хэутын ЛофхэмкӀэ, телерадиокъэтын-хэмкӀэ ыкӀи зӀлбы-ЛӀсыкӀэ амалхэмкӀэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чӀыпӀэ гъэоры-шӀапӀ, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кӀ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗӀкӀэмкӀи пчъагъэр

4246
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 810

Хэутыным узщыкӀэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00

ЗыщыкӀэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьалӀэр
МӀшлӀэкӀо С. А.

Редактор шъхьалӀэм игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшгъэдэкӀыжъ зыхъырэ секретарыр
ТхьаркӀохо А. Н.